
Kyrkomötet Organisationsutskottets betänkande 2013:13

Medlemsförslag

Sammanfattning

Utskottet avstyrker motion 2013:79 i vilken föreslås att kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att medlemmar i en församling ska kunna väcka förslag i kyrkofullmäktige (medlemsförslag) under en mandatperiod. Utskottet anser att motionärernas intention rörande medlemsförslag i kyrkofullmäktige är god, men att något verkligt behov av en kyrkoordningsreglering av frågan saknas.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:79.

Motionens förslag

Motion 2013:79 av Anna Ekström m.fl., Inför medlemsförslag i kyrkofullmäktige

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att medlemmar i en församling ska kunna väcka förslag i kyrkofullmäktige (medlemsförslag) under en mandatperiod.

Bakgrund

Relevanta bestämmelser

Lydelsen av bestämmelserna i det följande stycket träder i kraft den 1 januari 2014.

Enligt 2 kap. 7 § i kyrkoordningen utövas beslutanderätten i en församling av kyrkofullmäktige eller, när flera församlingar bildar ett pastorat, i pastoratet. Av 3 kap. 1 § i kyrkoordningen framgår att kyrkofullmäktige är högsta beslutande organ i en församling som inte ingår i ett pastorat och vidare att om flera församlingar samverkar i ett pastorat är kyrkofullmäktige pastoratets högsta beslutande organ. Enligt 3 kap. 21 § ska kyrkofullmäktige besluta i ärenden som har väckts av kyrkorådet, en ledamot genom en motion, kyrkostyrelsen, stiftsstyrelsen eller domkapitlet, eller av revisorerna, om det gäller ett ärende som har samband med deras uppdrag.

Enligt de motsvarande bestämmelser som gäller i kyrkoordningen idag, råder i princip motsvarande ordning. (2 kap. 4 §, 3 kap. 1 och 24 §§).

Kommuner och landsting har sedan ett tiotal år tillbaka, med stöd av 5 kap. 23 § första stycket p. 5 kommunallagen (1991:900), rätt att införa institutet medborgarförslag, vilket innebär en möjlighet att låta i kommunen folkbokförda medlemmar få väcka ärenden i fullmäktige.

Tidigare behandling i kyrkomötet

Frågan om medlemsförslag i kyrkofullmäktige har behandlats av kyrkomötet 2011 (Mot 2011:24), som avslog motionen på Organisationsutskottets förslag. I sitt betänkande *Medlemsförslag* (O 2011:5) anförde utskottet:

Utskottet menar att medlemsförslag kan vara ett sätt att vitalisera församlingslivet och öka intresset för och uppmärksamheten på församlingens angelägenheter. Det sätt som motionen föreslår känns dock onödigt byråkratiskt.

Församlingarna har redan idag förutsättningar för att stimulera till dialog och ökad kommunikation med medlemmarna. Att till exempel införa en "förslagslåda" på hemsidan kräver inget kyrkomötesbeslut.

Om motionens förslag skulle genomföras finns snarare en risk för att de som lämnar medlemsförslag blir besvikna och frustrerade. Detta eftersom de skulle få vänta ganska länge på svar, med tanke på att kyrkofullmäktige endast sammanträder två till tre gånger per år.

I bakgrunden till det ovan nämnda betänkandet finns en redogörelse för i vilken utsträckning kommuner och landsting använder sig av medlemsförslag. I betänkandet anges:

I dag har en majoritet av kommunerna och en betydande andel av landstingen infört denna förslagsrätt. Förslagsrätten tillkommer de som är folkbokförda i kommunen och gäller även barn och ungdomar liksom utländska medborgare utan lokal rösträtt.

2006 genomfördes en undersökning av de kommuner och landsting som infört systemet med medborgarförslag. Resultaten visade att kommunerna i genomsnitt fått 26 förslag och landstingen 17 stycken under 2004 och 2005. En mindre andel av kommunerna (16 procent) hade fått fler än 51 förslag. Inget landsting hade fått fler än 20 förslag. Möjligheten att lämna medborgarförslag utnyttjades således i högre grad i kommunerna än i landstingen.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2013:79.

Utskottet anser att motionärernas intention rörande medlemsförslag i kyrkofullmäktige är god och noterar även att Svenska Kyrkans Unga genom De Ungas Kyrkomöte stödjer motionen. Dock anser utskottet att en kyrkoordningsreglering av frågan är fel väg att gå. Det skulle visserligen kunna hävdas att vägarna till delaktighet i församlingens angelägenheter aldrig kan bli för många. Enligt utskottets mening finns det dock redan idag goda kontaktytor mellan förtroendevalda och medlemmar. Med hjälp av den tekniska utvecklingen kan dessa kontakter ske allt enklare och snabbare. Kyrkoordningen ska inte tyngas av ytterligare bestämmelser annat än när det finns ett verkligt behov. Eftersom utskottet anser att ett sådant behov saknas, föreslås avslag av motionen.

Uppsala den 25 september 2013

På Organisationsutskottets vägnar

Torgny Larsson, ordförande

Maria Adeteg, sekreterare

Beslutande: Torgny Larsson, ordförande, Marta Axner, Anton Härder, Anna Brandoné, Kristina Lejdström, Ingela Arheden, Ann-Britt Åsebol, Anders Björkman, Conny Tyrberg, Camilla Widepalm Heurén, Per Lindberg, Sofia Särdaqust, Irene Oskarsson, Christer Kax Sundberg och Carin Åblad Lundström

O 2013:13

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Aina Andersson, Micael Åsman, Sten-Arne Burman, Bengt Kjellgren, Rolf Persson, Gudrun Carlsson, Sven-Erik Björklund, Per Ingvarsson, Marika Markovits, Peder Fohlin, Ulla Littgren och Celina Falk.

Biskoparna Eva Brunne och Jan-Olof Johansson har deltagit i utskottets överläggningar.